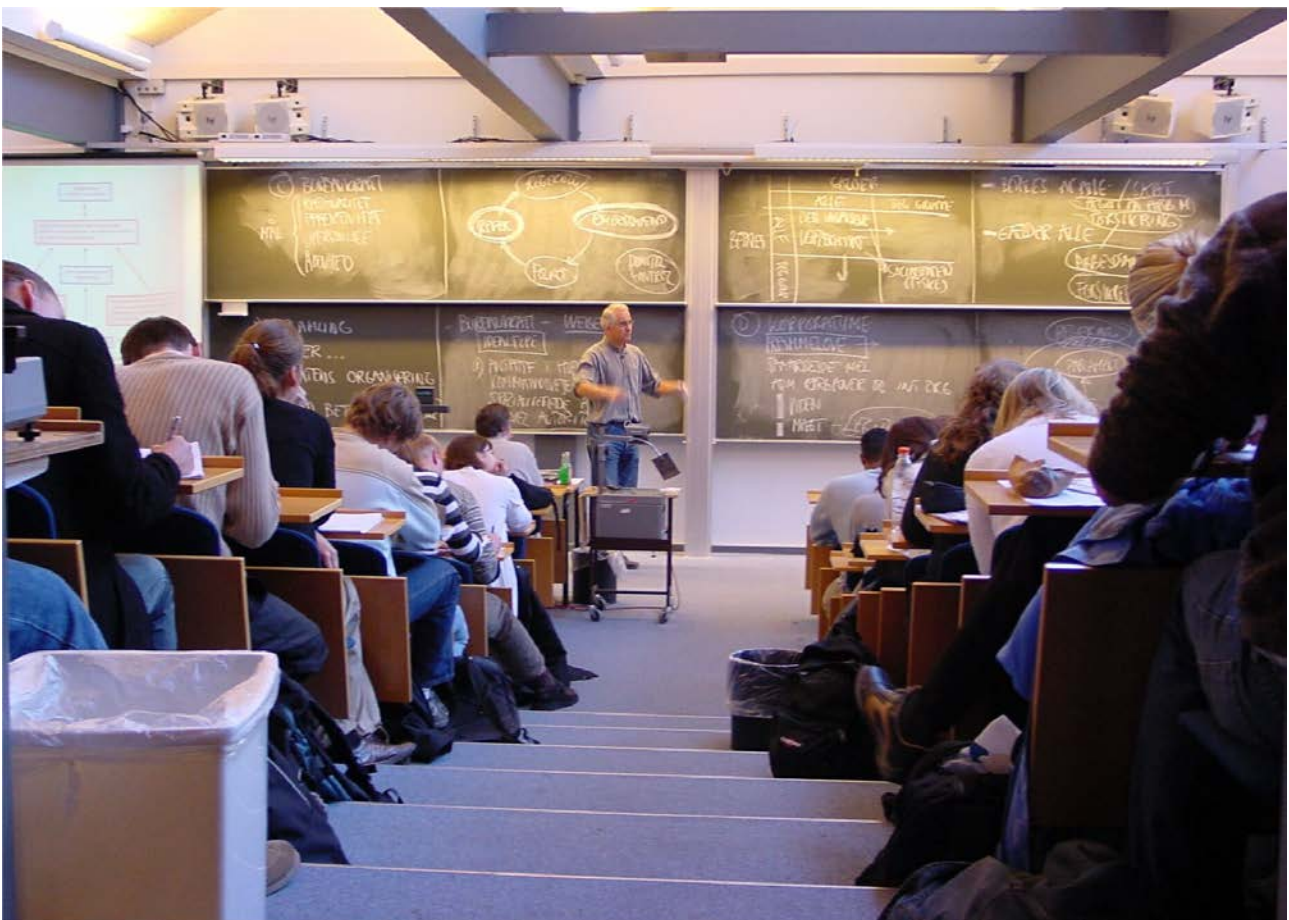

Studievejledning for Modul 2

Forløb F

Retlige og økonomiske rammer for
beslutninger i erhvervslivet

Forelæsning v/Johannes Andersen i Auditorium T

Det Samfundsvidenskabelige Basisår
Aalborg Universitet
Forårssemesteret 2006

Indholdsfortegnelse

Forløbsbeskrivelse F.....	5
Blok 1	6
Virksomhedens organisation – belyst organisationsteoretisk og retligt	6
Blok 2	6
Arbejdsret	6
Blok 3	7
Virksomhedens afsætning	7
Organisationsteori.....	8
Aftaleret.....	10
Lær at søge information til jeres projekt	12
Lektionsplan: Videnskabsteori - Del 1-10	13

Forløbsbeskrivelse F

Retlige og økonomiske rammer for beslutninger i erhvervslivet

Studieordningen

beskriver projektførløbets formål og indhold således:

Formål:

At give forståelse for, hvordan erhvervsmæssige beslutninger træffes ud fra juridiske hensyn, suppleret med økonomiske overvejelser.

Indhold:

Der analyseres en række tænkte og virkelige situationer, hvor en erhvervsvirksomhed træffer beslutninger. Der fokuseres på retlige hensyn, som - suppleret med økonomiske overvejelser - udgør grundlaget for virksomhedens eksistens og virke. Herved inddrages en række centrale emner:

Virksomhedens kontrakter med andre virksomheder og med forbrugere

- Køb og salg af varer og tjenesteydelser
- Selskabsformen og konsekvenserne heraf
- Finansiering gennem egen- og fremmedkapital

Form:

Projektførløbet består af:

Forelæsninger og seminarer om forløbets emne	11 ECTS
Metodeseminarer	2 ECTS
Projektarbejde	8 ECTS

Undervisningen tilrettelægges således, at der i hver kursusuge gennemføres et seminar med deltagelse af 2 lærere. På dette seminar samles der med bl.a. konkrete cases op i forhold til alle kursustimer i den forløbne uge.

Indhold:

Forløbet indledes med forelæsninger og seminarer fordelt på 3 blokke:

Blok 1

Virksomhedens organisation – belyst organisationsteoretisk og retligt

Virksomheden skal beslutte, hvilken selskabsform den vil have. Vil den være aktieselskab med en bred ejerkreds, eventuelt børsnoteret, sådan som mange store selskaber er? Vil den virke kooperativt, sådan som brugsforeningerne gør? Skal den være et interessentskab med personlig hæftelse, sådan som mange advokater, revisorer og konsulenter er? Ud over disse juridiske overvejelser skal der også tages stilling til hele organisationsstrukturen med opbygning i afdelinger, personaleansvar etc., for at virksomheden kan blive velfungerende. Disse organisationsspørgsmål aktualiserer således jura i form af selskabs- og virksomhedsret og økonomi i form af organisationsteori.

Omfang: 8 x 3 timer

Blok 2

Arbejdsret

Virksomheden skal også ansætte medarbejdere, og det er derfor både for virksomheden og for den enkelte arbejdstager vigtigt, hvilket retligt spillerum virksomheden har for ansættelse, anvendelse og afskedigelse af arbejdskraft. Herved inddrages bl.a. de kollektive overenskomster, som for de fleste ansattes vedkommende fastlægger løn- og arbejdsvilkår, og @det fagretlige system@, der anvendes til håndhævelse af overenskomsterne. Heri indgår bl.a. arbejdstagernes beskyttelse imod afskedigelse uden saglig grund. Ved siden af de kollektive overenskomster er der efterhånden gennemført en betydelig lovgivning om ansættelsesforhold - f.eks. funktionærloven, ferieloven og virksomheds-overdragelsesloven - , der suppleres af almindelige ansættelsesretlige grundsætninger. Også denne del af de arbejdsretlige regler tages op i undervisningen. Dette gælder bl.a. spørgsmål om @konkurrence- og kundeklausuler@, dvs. kontrakt-bestemmelser om, i hvilket omfang virksomheden kan binde en fratrådt medarbejder til ikke at arbejde for en konkurrent i et stykke tid efter fratrædelsen.

Omfang: 9 x 3 timer

Blok 3

Virksomhedens afsætning

Virksomheden skal endvidere markedsføre og sælge sine produkter i form af varer og tjenesteydelser. Dette aktualiserer forskellige aftaleretlige problemstillinger om hvornår og hvordan aftaler indgås med bindende virkning. Det kan i den forbindelse gøre en forskel, om der indgås en aftale med en anden virksomhed eller med forbrugerne. Hvis der indgås en aftale med en anden virksomhed, foreligger der ofte en aftale mellem to lige stærke aftaleparter, og de kan i vid udstrækning aftale, hvad de vil. Når der eksempelvis sælges til forbrugere, er der i større grad brug for en beskyttelse af disse mod urimelige aftalevilkår mv.

Markedsføringen aktualiserer endvidere afsætningsøkonomiske spørgsmål. Herunder må man bl.a. spørge, hvordan virksomheden kan beregne sine omkostninger, og hvilket spillerum den har for sin prisfastsættelse.

Omfang:

Aftaleret: 8 x 3 timer

Afsætningsøkonomi: 4 x 2 timer

Eksempler på projektemner:

- Adgangen til at etablere sympatikonflikter
- Eksisterer der en ret til at holde sig uden for de faglige organisationer?
- Samarbejdsvanskeligheder B en saglig afskedigelsesgrund?
- Det fagretlige systems behandling af sager, hvor arbejdstageren står i en konfliktsituation over for den faglige organisation
- Grænserne for arbejdstagerens oplysningspligt over for arbejdsgiveren i forbindelse med ansættelse
- Konkurrence- og kundeklausuler
- Resultatløn til medarbejdere, herunder i form af aktier og aktieretter
- Fonde som instrument til generationsskifte
- Medarbejderindflydelse i multinationale koncerner, herunder i kraft af EU-direktiv 94/45 om europæiske samarbejdsudvalg
- Opkøb af egne aktier som led i skabelsen af såkaldt shareholder value
- Centros-dommen og muligheden for at bruge billige udenlandske selskaber til virksomhed i Danmark
- Det europæiske aktieselskab og dets muligheder for internationale aktiviteter
- Markedsføring med tilbudsvirkning
- @Fortrydelsesretten efter aftalelovens ' 39, 2. punktum
- Anvendelse af aftalelovens ' 36/forudsætningslæren ved aftaler mellem selvstændigt erhvervsdrivende

Organisationsteori

v/Janne Seemann

Formål

På et introducerende niveau at bibringe de studerende en grundlæggende indføring i organisationsteori. Dvs. viden om og analyseredskaber til forståelse af strukturer, kulturer og processer i offentlige og private organisationer.

Litteratur:

1. Bakka og Fivelsdal: Organisationsteori. Struktur, kultur, processer. Handelshøjskolens Forlag, 4. udgave 2004.
2. Bakka og Fivelsdal(red.): Organisationsteoriens klassikere. Handelshøjskolens Forlag, 2002 (s. 1-23)
3. J. Seemann: På McDonald's med Sofie, Taylor og Weber. I Rasmussen, Seemann og Tonboe (red.): Egne Veje. Aalborg Universitetsforlag, 1998

Væsentligste overheads som anvendes i.f.m. forelæsninger

Lektionsplan

(alle dage i aud. T)

Organisationsteori 1: Introduktion til organisations-teori

- studieområdet organisationsteori
- harmoni- og konfliktmodeller
- stereotyper af organisationer
- industrisamfundets organisatoriske kode

Litt. 1 chap. 1; litteratur 2

Organisationsteori 2: Klassisk organisationsteori. Scientific Management og Taylorisme

- faktorer bag Scientific Managements opståen
- principper for organisationsstruktur
- kritikken af Scientific Management
- aktuelle McDonaldiseringstendenser

Litt. 1 chap. 2; litteratur 3

Organisationsteori 3: Klassisk organisationsteori. Bureaukratiet som organisationsform

- Webers bureaukratimodel

- bureaukratiets fordele
 - bureaukratiproblemer (kritikken af bureaukratiet)
- Litt 1 chap 2 og 3 (kapitel 7 kan med fordel læses ekstensivt)

Organisationsteori 4: Organisationskultur

- hvad er organisationskultur ?
- kulturudtryk og indhold
- organisationskultur og forandring

Litt. 1 chap. 5 og 6

Organisationsteori 5: Organisation og omverden

- situationsafhængig organisationsteori
 - Leavitts organisationsmodel
 - case omstrukturering af et fængsel
 - opsamling/afrunding
- Litt. 1 chap 3 (chap. 4 og 11 kan med fordel læses ekstensivt)

På gensyn i aud. T og go´ arbejdslyst.
Janne Seemann

Aftaleret

v/Charlotte Tranberg

I faget aftaleret gennemgås hvordan aftaler indgås med bindende virkning. Dette indebærer dels en gennemgang af de aftaleretlige principper om tilbud og accept afgivet af såvel parterne selv eller via mellemmand (fuldmægtige). Dels en gennemgang af hvilke omstændigheder, der kan medføre, at en ellers bindende aftale alligevel er ugyldig. Endvidere undervises i principperne for fortolkning af aftaler.

Litteratur:

1. Andersen, Mads Bryde (2002), "*Grundlæggende aftaleret*", 2. udgave.
2. Andersen, Mads Bryde m.fl. (Nyeste udgave), *Obligationsretlig Domssamling*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
3. Esdahl, Hans (September 2002), *Øvelsesopgaver i Formueret*, som kan hentes på: <http://www.business.aau.dk/jura/studiet/meddelelser> under titlen "Øvelsesopgaver - Erstatningsret *Fil: 3958-Oevelsesopgaver i formueret.pdf*".
4. Lovsamlingen 2005

Lektionsoversigt:

(alle dage i lokale 508)

Aftaleret 1

Indledende om kontraktsretten

Grundlæggende Aftaleret: Kapitel 1 og kapitel 7

Aftaleret 2

Løftet og aftalen

Grundlæggende Aftaleret: kapitel 2

Aftaleret 3

Aftalens indgåelse

Grundlæggende Aftaleret: kapitel 3

Aftaleret 4

Ugyldighed

Grundlæggende Aftaleret: kapitel 6

Aftaleret 5

Ugyldighed
Grundlæggende Aftaleret: kapitel 6

Aftaleret 6
Fortolkning
Grundlæggende Aftaleret: kapitel 5

Aftaleret 7
Fuldmagt
Grundlæggende Aftaleret: kapitel 4

Aftaleret 8
Fuldmagt
Grundlæggende Aftaleret: kapitel 4

Informationssøgningskursus

Lær at søge information til jeres projekt .

Aalborg Universitetsbibliotek tilbyder at lære projektgrupperne at søge information på en hensigtsmæssig og brugervenlig måde til det projekt I sidder med her og nu. Med udgangspunkt i jeres emnebeskrivelse eller problemformulering vil I sammen med bibliotekets undervisere finde frem til, hvad der er godt at gøre i den situation, som I står i nu, og finde frem til, hvor I kan finde relevant information til jeres projekt. Biblioteket har tilrettelagt et særligt kursus, der retter sig specielt til juridisk informationssøgning. Her vil der blive præsenteret de særlige databaser mv., som indeholder juridisk information, fx domme, lovgivning mv.

Tid: 2 timer 45 min

Sted: EDB-lokalet, Strandvejen, lokale 430

Deltagere per hold: 25-30 personer eller 4-5 projektgrupper.

Lektionsplan: Videnskabsteori - Del 1-10

v/Mogens Rüdiger, Jens Ulrich, Jes Adolphsen og Gitte Sommer Harrits

Kursets formål og indhold

De første dele af undervisningsforløbet (del 1-6) har til formål at give et overordnet billede af, hvordan et videnskabsteoretisk landkort kan beskrives. Hensigten er at præsentere en bred vifte af centrale videnskabsteoretiske traditioner. På denne vis opnås et videnskabsteoretisk overblik, som senere kan bringes i spil, når man i praksis skal arbejde med videnskabsteoretiske refleksioner i forbindelse med projektarbejde. Denne del af forløbet afsluttes med nogle anbefalinger og eksempler på, hvordan forskellige og hvordan et miks af forskellige videnskabsteoretiske traditioner kan berige et projektarbejde.

De resterende dele af undervisningsforløbet (del 7-10) har til hensigt at belyse erkendelsesmæssige forudsætninger for og konsekvenser af de valg, der træffes i løbet af projektarbejdet. Her suppleres forelæsninger med øvelser i projektgrupperne og seminarer i storgrupperne (indenfor projektforsløbene) med fokus på problemformuleringer og projektdesign/operationalisering. Projektgrupperne sammenfatter deres arbejde i et seminarpapir, der fremlægges ved et afsluttende seminar (prøve).

Litteratur

Bøger

Kjørup, Søren: (2003) *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Gyldendal.

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen (2003) (3. udg.): *Problemløst projektarbejde – en værktøjsbog*. Roskilde Universitetsforlag, kapitel 8: Videnskabsteori i projektarbejde og –rapport, s 137-168

Kompendium

Udvalgte artikler/kapitler

Kuhn, Thomas S.: Videnskabens revolutioner, efterskrift – 1969, Fremad 1995, s 212-261 (*i kompendium*)

Jensen, Bernard Eric: *Historisme*, i Finn Colling og Simo Køppe (red): *Humanistisk Videnskabsteori*, DR Multimedie 1995, s 139-157, (*i kompendium*)

Nielsen, Peter: (2004) *Marx, marxisme(r) og den videnskabelige diskurs*, i Lars Fuglsang og Poul Bitsch Olsen (red): *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne*, Roskilde Universitetsforlag, s-179-206, (*i kompendium*)

Gilje, Nils og Harald Grimen (2002): *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, Hans Reizels Forlag, kap 7, side 164-199, (*i kompendium*)

Jørgensen, Marianne W. og Louise Phillips (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*, Roskilde Universitetsforlag, side 9-33, (*i kompendium*)

Ulrich, Jens: (2002) *Identitetsdannelse set i et eksistensfilosofisk perspektiv. At gribe det sociale* i Jens Ulrich: *Moderne demokratiteori. Kunsten at gå på to ben*, Ph.d. afhandling fra Institut og Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet, s 203-240. (*I kompendium*)

Adolphsen, Jes og Lennart Nørreklit: *Kompendium til videnskabsteori*, specielt kap. 1 (*i kompendium*) og evt en nyskreven tekst som vil blive lagt på hjemmesiden.

Dewey, John: "*The pattern of inquiry*", in: John Dewey, *The Later Works*, vol 12, Southern Illinois University Press 1991, ss. 105-122. (*I kompendium*)

Heine Andersen, "Samfundsteori, moral og de civile samfund" pp. 479-496 i Andersen, Heine og Lars Bo Kaspersen, *Klassisk og moderne samfundsteori*, Hans Reizels Forlag, 2. udg. (*I kompendium*)

Kvale, Steiner, *Interview – En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*, Hans Reizels forlag 2003, kapitel 6 (*i kompendium*)

Evaluering

Der bliver en mundtlig prøve i form af et "fremlæggelsesseminar", hvor hver projektgruppe fremlægger og forsvare et seminarpapir på 5-10 sider. Papiret skal indeholde en videnskabsteoretisk refleksion over gruppens eget projekt.

Del 1: Forelæsning: Introduktion til videnskabsteori som disciplin

v/ Jens Ulrich

Forelæsningen giver en introduktion til disciplinen videnskabsteori. Hvad er videnskabsteori og hvorfor er videnskabsteori vigtig i forbindelse med forskning og projektarbejde? Videnskabsteoriens forhold til ontologi, erkendelsesteori og metode beskrives.

Litteratur:

Kjørup, Søren: (2003) *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Gyldendal, Kapitel 1 og 2

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden efter forelæsningen

Del 2: Forelæsning: Teorier om videnskabernes udvikling. Kuhns paradigmatteori og Poppers falsifikationisme

v/Mogens Rüdiger

Der gives en indføring i Kuhns paradigmatteori og i Poppers teori om falsifikation. Kuhn og Poppers teorier er oprindeligt beregnet på at beskrive den videnskabelige udvikling inden for naturvidenskaberne, men i forelæsningen "oversættes" de til det samfundsvidenskabelige felt.

Litteratur:

Kuhn, Thomas S.: *Videnskabens revolutioner*, efterskrift – 1969, Fremad 1995, s-212-261 (*I kompendium*)

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden før forelæsningen

Del 3: Forelæsning: Introduktion til positivisme og historisme

v/Jens Ulrich & Mogens Rüdiger

Spørgsmålet om, hvordan sikker viden opnås står meget centralt inden for positivismen. Positivistene mener, at al viden, også den videnskabelige, skal baseres på erfaringer. Hvis vi systematiserer vores erfaringer på den rette vis kan vi opnå en sikker viden om samfundsmæssige forhold. Kernen i historismen er, at alle samfundsmæssige forhold skal betragtes som udviklingsforløb eller processer. Historismen er grundlæggende en individualiserende tilgang til samfundsstudiet, men i de senere år er der lagt større vægt på teoridannelse og generalisering.

Litteratur:

Jensen, Bernard Eric: *Historisme*, i Finn Colling og Simo Kjøppe (red): Humanistisk Videnskabsteori, DR Multimedie 1995, s 139-157, (*I kompendium*)

Kjørup: Søren: (2003) *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Gyldendal, Kapitel 6 og 7

Overheads/Plancher

Nogle vil være tilgængelige på hjemmesiden før og andre efter forelæsningen

Del 4: Forelæsning: Marxisme og Kritisk Teori

v/ *Jens Ulrich*

Med marxismen fokuseres der for alvor på videnskabelig teoribygning. Kun ved at se samfundet som et hele, er det muligt at forstå de enkelte samfundsmæssige processer. Med marxismen kan vi gå bag om de forhold, som vores erfaringer beror på. Med Kritisk Teori bliver det endvidere legalt at tilføre den videnskabelige praksis en normativ dimension. Samfundsvidenskaben er ikke værdifri, men den må have en mål at orientere sig imod.

Litteratur:

Nielsen, Peter: (2004) *Marx, marxisme(r) og den videnskabelige diskurs*, i Lars Fuglsang og Poul Bitsch Olsen (red): *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne*, Roskilde Universitetsforlag, s- 179-206, (*I kompendium*)

Kjørup: Søren: (2003) *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Gyldendal, Kapitel 10

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden efter forelæsningen

Del 5: Forelæsning: Fænomenologi, hermeneutik og postmoderne teoridannelser

v/*Jens Ulrich*

Med fænomenologien introduceres en forståelse af, at det værende i verden præsenterer sig som fænomener, når vi forsøger at begribe dem. Med udgangspunkt i en kritik af det positivistiske sandhedsbegreb præsenteres endvidere den hermeneutiske forståelse af, at videnskab nødvendigvis må være en fortolkningsproces. Endvidere præsenteres diskursteorien som et eksempel på, hvordan vi med en postmoderne tilgang kan dekonstruere vores verdensforståelse.

Litteratur:

Gilje, Nils og Harald Grimen (2002): *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, Hans Reitzels Forlag, kap 7, side 164-199, (*I kompendium*)

Jørgensen, Marianne W. og Louise Phillips (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*, Roskilde Universitetsforlag, side 9-33, (*I kompendium*)

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden efter forelæsningen

Del 6: Forelæsning: Tematisk eksempel og kunsten at mikse videnskabsteoretiske positioner

v/Jens Ulrich & Mogens Rüdiger

Med udgangspunkt i et konkret forskningsmæssigt felt, vises det, hvordan forskellige videnskabsteoretiske tilgange til samme felt bevirker forskellige forståelser af feltets centrale problematik. Endvidere gøres der op med en forestilling om, at man skal holde sig til én videnskabsteoretisk tradition når man forsker eller når man skriver et projekt. Ofte er det givtigt at mikse de videnskabsteoretiske traditioner ud fra, hvilket konkrete problem man beskæftiger sig med. Mulighederne for miks er mange, men der er ligeledes mange faldgrupper, når man går på tværs af de videnskabsteoretiske traditioner.

Litteratur:

Ulrich, Jens: (2002) *Identitetsdannelse set i et eksistensfilosofisk perspektiv. At gribe det sociale* i Jens Ulrich: *Moderne demokratiteori. Kunsten at gå på to ben*, Ph.d.-afhandling fra Institut og Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet, s. 203-240. (*I kompendium*)

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden efter forelæsningen

Del 7: Forelæsning: Problemstillingens faglige relevans, kernebegreber og teoriforståelse

v/Jes Adolphsen

Om ”problemets faglige relevans” må man selvfølgelig spørge, relevans for hvad eller hvem?

Her vil jeg opfatte det som relevansen for videnskabsprocessen. D.v.s. at jeg i modsætning til Bitsch Olesen og Kaare Pedersen opfatter ”problemorienteringen” som en selvstændig videnskabsteori og som derfor får en anden forståelse af kernebegreber end de andre videnskabsteorier og en anden teoriforståelse.

Litteratur:

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen (2003) (3. udg.): *Problemorienteret projektarbejde – en værktøjsbog*. Roskilde Universitetsforlag, kapitel 8: Videnskabsteori i projektarbejde og –rapport, s 137-168

Adolphsen, Jes og Lennart Nørreklit: *Kompendium til videnskabsteori*, specielt kap. 1 (*I kompendium*) og evt. en nyskrevet tekst som vil blive lagt på hjemmesiden.

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden efter forelæsningen

Øvelse 1. til projektgrupperne: Videnskabsteoretiske refleksioner i forbindelse med problemformuleringen.

Hvordan kan man opfatte forholdet mellem virkeligheden og metode?

Hvordan kan man opfatte forholdet mellem problemer (praktiske og teoretiske) og metode?

Hvordan er forholdet mellem praktiske problemer (planlægningsproblemer) og teoretiske problemer (f.eks. anomalier, normalier eller paradokser)?

Hvad begrundes problemet?

Hvilke nøglebegreber indgår i problemformuleringen; hvilken karakter har begreberne; hvordan benyttes de i projektet?

Hvordan vil man finde indikatorer på kernebegreberne i empiriske materialer?

På hvilken måde indgår teorier/forklaringer i projektet?

Hvordan opfatter I teorierne/forklaringerne videnskabsteoretisk og hvilken status har de i projektet?

Seminar i storgrupperne (på projektførløbene) i forlængelse af øvelse 1: Videnskabsteoretiske refleksioner i forbindelse med problemformuleringen.

Del 8: Forelæsning: Projektets teoretiske og empiriske grundlag

v/Gitte Sommer Harrits

Forelæsningen vil kort opsummere forskellige opfattelser af forholdet mellem empiriske erfaringer og videnskabelige teorier inden for de videnskabsteoretiske positioner, som indtil nu er blevet præsenteret. Hvad er forholdet mellem virkelighed, videnskabelige 'data', teorier og metode, og hvordan skal de kombineres?

Herefter vil forelæsningen demonstrere, hvordan de videnskabsteoretiske positioner kan bruges som værktøjer i projektførløbet. Centrale spørgsmål er i denne sammenhæng: Hvilken tilgang har projektet valgt, og hvilke videnskabsteoretiske antagelser indebærer denne tilgang? Hvilke antagelser om samfundet gøres? Hvilke typer af data er tilgængelige, og hvad er deres ontologiske og epistemologiske status? Og endelig: Hvordan kan tilgangen kritiseres i forskellige andre videnskabsteoretiske perspektiver?

Litteratur

Olsen, Poul Bitsch & Kaare Pedersen: *Problemorienteret projektarbejde – en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag 2003, Kapitel 8.

Dewey, John: *"The pattern of inquiry"*, in: John Dewey, *The Later Works*, Vol 12, Southern Illinois University Press 1991, ss. 105-122. (*i kompendium*)

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden efter forelæsningen

Del 9: Forelæsning: Projektets opbygning og design

v/Gitte Sommer Harrits

I forlængelse af del 8 diskuterer denne forelæsning forskellige kriterier for videnskabelig gyldighed og kvaliteten af videnskabelig viden. Uanset hvilken videnskabsteoretisk position, man arbejder inden for, må man kunne opstille nogle kriterier for, hvornår viden er tilstrækkelig sikker og dermed kan kvalificere sig til at kaldes videnskabelig eller gyldig.

Forelæsningen vil herefter fokusere på de konkrete konsekvenser, forskellige gyldighedskriterier har for forskningsprocessen og projekternes opbygning og metodiske design. Som i del 8 vil vægten blive lagt på at demonstrere, hvordan man kan gøre brug af de videnskabsteoretiske positioner som værktøjer i det konkrete arbejde med projektet.

Samtidig vil øvelsesspørgsmålene blive gennemgået, og der vil være mulighed for at stille spørgsmål hertil.

Litteratur

Kjørup, Søren: (2003) *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Gyldendal, Kapitel 3, 4 og 5

Olsen, Poul Bitsch og Kaare Pedersen (2003) (3. udg.): *Problemløst projektarbejde – en værktøjsbog*. Roskilde Universitetsforlag, kapitel 9: Metode i problemorienteret projektarbejde.

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden før forelæsningen

Øvelsesspørgsmål til projektgrupperne – Del 2

- 1) Hvilke forestillinger/hvilken forestilling om videnskab tror I Jeres projekt bygger på? Hvilke krav stilles til kvaliteten af den viden, der produceres i projektet, og hvad er det der gør, at projektets konklusioner kan betragtes som gyldige?
- 2) Hvilke antagelser om virkeligheden (samfundet) gøres i projektet, og hvilke konsekvenser har det for den måde, projektet opbygges på?
- 3) Hvordan forsøger projektet (bl.a. gennem sin metode) at leve op til sine egne kvalitetskrav og videnskabsforståelse?
- 4) Hvilke kritiske spørgsmål kan man rejse til projektet ud fra andre videnskabsteoretiske positioner, end dem projektet bygger på?

Seminar på projektforbøbene i forlængelse af øvelsspørgsmålene del 2:
Jf projektforbøbenes hjemmeside for information om den praktiske afvikling.

Del 10: Forelæsning: Projektets værdimæssige og etiske grundlag og implikationer

v/Gitte Sommer Harrits

Formålet med forelæsningen er at introducere til forholdet mellem videnskab og samfund i et værdimæssigt og etisk perspektiv. Hvilken rolle har (samfunds)videnskaberne i forhold til samfundets indretning og styring? På hvilken måde kan man bedrive kritisk videnskab, og bør videnskaberne overhovedet være kritiske og "blande sig" i politiske diskussioner.

Desuden diskuteres i forhold til det konkrete forskningsprojekt, hvilke etiske problemer og implikationer, man kan støde på i processen. Hvordan bør man forholde sig til de mennesker, man undersøger, og hvordan kan man forberede sig på sådanne problemer? Hvor langt kan man gå i en undersøgelse?

Litteratur

Kjørup, Søren: (2003) *Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori*, Gyldendal, Kapitel 2 og 10

Heine Andersen, "Samfundsteori, moral og de civile samfund" pp. 479-496 i Andersen, Heine og Lars Bo Kaspersen, *Klassisk og moderne samfundsteori*, Hans Reitzels Forlag, 2. udg. (*I Kompendium*)

Kvale, Steiner, Interview – En introduktion til det kvalitative forskningsinterview., Hans Reitzels forlag 2003, Kapitel 6. (*I kompendium*)

Overheads/Plancher

Vil være tilgængelig på hjemmesiden før forelæsningen

